

Klanken uit de priesteraad (B)

Bijeenkomst 1 april 2022

* Eerste agendapunt: De problematiek van het tekort aan priesters (fase 1).

Aan de leden werd gevraagd om elk twee suggesties aan te reiken om met de uitdaging van het tekort aan priesters om te gaan. In het kader van het synodaal proces bestond de eerste fase in een LUISTERfase: er wordt in stilte naar elkaar geluisterd zonder reactie of dialoog. We bewaren na elke inbreng wat stilte om de Geest aan het werk te laten. Het bureau bereidt naderhand vanuit de geleverde input de tweede fase voor.

Enkele thema's die aan bod kwamen.

Welke zijn de kerntaken van een priester?

Belang van levendige gemeenschappen waarbinnen de priester niet noodzakelijk de leider is.

Hangen we nog altijd niet teveel vast aan het paradigma dat de priester de kerk maakt?

Is de priester niet te veel een vertegenwoordiger van een instituut in plaats van een verkondiger van het evangelie?

Noodzaak om de positie van het gewijde ambt te her-ijken vanuit de visie van het tweede Vaticaans Concilie op de kerk (Lumen Gentium).

Is het niet de eerste taak van de priester om tussen de mensen te staan en mee te werken met allen die verantwoordelijkheid dragen?

Het belang om regionaal stevige priesterteams te vormen die samenwerken over de sectoren heen (parochie, onderwijs, caritas).

In plaats van bodembedekkend te zijn, werk maken van gemeenschapsopbouw.

Hoe kan de priester op basis van het evangelie een mens onder de mensen zijn (levensnabij)?

In de zorgsector leeft de zorg om een tekort aan priesters minder: de priester is lid van een team (presentiepastoraal).

Moet er niet meer aandacht gaan naar nieuwe ambten (cf catechist als parochieanimateur)?

Belang van roeping-pastoraal: hoe jongeren begeleiden in hun onderscheidingsproces?

Benoeming loskoppelen van een concrete parochie en eerder inzetten op interesse, talenten, charisma's, ...

Het belang van de priester die vanuit zijn wijding doorverwijst naar Jezus Christus (inspirator).

Pleidooi voor een professioneel personeelsbeleid met aandacht voor het welbevinden van de priester.

* Tweede agendapunt: de financiële regeling van casueel en offeranden voor pastoors en pastoraal-benoemden (diakens, parochieassistenten en coördinatoren) (fase 1).

Bart Vercauteren, bisschoppelijk gedelegeerde voor weddestaten en personeelsadministratie, geeft een overzicht en verheldering bij de actuele regeling.

Alvorens met deze problematiek verder te gaan, zal eerst verder gepolst worden bij alle betrokkenen.

* Tot slot licht Marc Steen een nieuw project toe: ontmoetingsnamiddagen voor parochiepriesters in actieve dienst. In vier groepen (per regio) zullen de betrokkenen samenkomen in het bisschopshuis om uit te wisselen over de vraag: 'Priester-zijn in een veranderend parochielandschap: wat doet dit met jou?' Er zal naderhand gekeken worden hoe priesters naar de toekomst toe eventueel begeleid kunnen worden. Timing: maart 2023.

Bijeenkomst 3 juni 2022

* Eerste agendapunt: De problematiek van het tekort aan priesters (fase 2).

Na de luisterfase bespreekt de priesterraad het synthesedocument van de vorige bijeenkomst (opgemaakt door het bureau). Iedereen krijgt de kans te reageren op wat geklonken heeft op de eerste vergadering.

Enkele elementen uit het gesprek.

Sommigen merken op dat we ons niet blind mogen staren op de problematiek van het priestertekort. Het probleem is veel fundamenteeler: nood aan een paradigmawissel. Men kan zich beter niet te veel zorgen maken over het tekort aan priesters (zal zichzelf wel oplossen), maar inzetten op de vraag: Hoe kansen scheppen om gemotiveerde jongeren kansen te geven (algemeen priesterschap). Zou het niet goed zijn in de raad wat tijd te nemen voor studie en verdieping.

Er is nood aan een duidelijke omschrijving van wat men precies van een leven als priester verwacht.

Hoe kunnen jongeren die opgroeien in een gesecculariseerde wereld en nergens meer in contact komen met een priester, een levende geloofsgemeenschap de keuze maken om priester te worden? Hoe kansen scheppen voor de jongere generaties?

Hebben wij het priesterwerk niet te veel verengd naar de parochiepastoraal en daar ook de vorming op afgestemd?

Iemand merkt op: 'We moeten opletten dat we niet over Pasen en Pinksteren spreken op een toontje van Goede Vrijdag. De vreugde van het evangelie is belangrijk!'

* Tweede agendapunt: Roepingenpastoraal.

Walter Ceyskens sj gaat dieper in op het thema van de roepingenpastoraal in Vlaanderen (specifiek de roeping tot het priesterschap). Walter is lid van de interdiocesane commissie voor roepingenpastoraal, roepingen-promotor van de Vlaamse en Nederlandse jezuiteten en lid van de vormingsploeg van het Johannes XXIII-seminarie in Leuven.

Hij onderscheidt in een goede roepingenpastoraal drie stappen.

(1) Men doet er goed aan werk te maken van een context waarbinnen de vraag naar roeping kan gesteld worden (stap 1).

Gelovig jongerenwerk (IJD) en roepingenpastoraal zijn allebei belangrijk, maar niet identiek: ooit dient de expliciete vraag naar het priester- worden gesteld te worden.

Niets is zo inspirerend als de ontmoeting met een gelukkig priester.

Het is en blijft Gods werk: soms ontstaat een roeping uit het niets.

Voorbeelden van goede praktijken: contact met seminariegemeenschap, initiatieven van IJD, misdienaarswerking, Sint-Michielsbeweging, verzorgd digitaal aanbod, ...

Vragen ter bespreking: Welke contexten van roepingenpastoraal heb ik voor ogen op de plaats waar ik sta? Welke zien we mogelijk? Welke zouden we kunnen ontwikkelen?

(2) De vraag om priester te worden dient ooit expliciet gesteld (stap 2).

Het belang van eigentijdse folders, getuigenissen, materiaal roepingenpastoraal ... ook digitaal, die liefst zo breed mogelijk verspreid worden.

Het is goed zich een beeld te vormen van wie de jongeren zijn, die we willen aanspreken.

Ze leven in een geseksualiseerde en gesecculariseerde samenleving.

Ze hebben moeite met het maken van keuzes, maar als ze keuzes maken is het radicaal (belang van authenticiteit).

Ik-gerichte, persoonlijke ervaring is primordiaal.

Wetenschappelijk onderscheidt men bij jongeren verschillende prototypes van geloofsbeleving.

Jongeren die opstaan voor geloof, zijn niet noodzakelijk christelijk te recupereren.

Jongeren hebben ook het recht om te twijfelen en te groeien in geloof.

De kunst bestaat erin om op het gunstige moment jongeren die blijk geven van religieuze interesse te confronteren met de vraag: 'Zou dit iets voor jou zijn?'

Wie stelt best die vraag?

Vragen ter bespreking: Wanneer durf ik de vraag te stellen? Heb ik ooit al mijn roeping voorgesteld aan iemand?

3) Wat als iemand aarzelend positief ingaat op de vraag: 'Zou dit iets voor jou zijn?' (stap 3)

De persoon die de vraag stelde, komt best niet terug op het gesprek, tenzij de betrokkene dit zelf wil.

In een traject van roepingenbegeleiding (o.a. propedeutisch jaar in het seminarie) krijgen jongeren de kans zich vragen te stellen ter onderscheiding: 'Wat verwacht Jezus eigenlijk van mij?', 'Is priester worden wel iets voor mij?'

Geleidelijk zuivert het antwoord zich uit.

Iemand merkt op: 'Wat gewaagd lijkt voor een priester of het religieus leven, is het ook voor wie christen wil worden'.

Vraag ter bespreking: Welke mogelijkheden voor begeleiding van roepingenvragen zie ik?

De vragen op het einde van elk onderdeel van de uiteenzetting zullen besproken worden tijdens het bezoek van de priesterraad aan het Johannes XXIII-seminarie in Leuven (26 april 2023).

* Variapunt: De vraag wordt gesteld of het diocesaan standpunt in verband met uitvaarten in een aula niet aan herziening toe is. Laten wij als kerk de mensen die n.a.v. een uitvaart op ons een beroep doen, niet in de steek?

Het thema staat op de agenda van de interdiocesane bijeenkomsten van de bisschoppelijk gedelegeerden voor de parochies.

* Tot slot wordt de priesterraad gehoord in het samenvoegen van een aantal parochies.